

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL A. M. 2016-08-18 SKUNDO**

2016 m. spalio 17 d. Nr. S- 226 (7-196/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršeliienės
Martyno Endrijaičio – pranešėjas
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosyliienės

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovui
mokesčių mokėtojui nedalyvaujant

Jūratei Dalmantaitei
L. R.

Komisija, 2016 m. rugsėjo 20 d. posėdyje išnaginėjusi A. M. (toliau – Pareiškėjas) 2016 m. rugpjūčio 18 d. skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2016 m. liepos 25 d. sprendimo Nr. 1A-289, n u s t a t è:

Muitinės departamentas 2016-07-25 sprendimu Nr. 1A-289 patvirtino Kauno teritorinės muitinės 2016-04-27 sprendimą Nr. 6KM18025, kuriuo Pareiškėjas pripažintas solidariu skolininku muitinei ir jam įregistruota mokestinė prievolė: 476 Eur maitas, 1 099 Eur pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), 256 Eur PVM delspinigiai ir 10 proc. dydžio 158 Eur maito ir PVM bauda.

Skundžiamame sprendime nurodoma, jog Kauno teritorinė muitinė, nustačiusi, kad neturi duomenų apie iš Šveicarijos Konfederacijos į Lietuvos Respubliką įvežto ir Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre (toliau – Registras) registruoto automobilio, „SKODA OCTAVIA SCOUT 4x4“ (kėbulo Nr. duomenys neskelbtini) deklaravimą muitinei, kreipėsi į Pareiškėją su prašymu pateikti duomenis apie automobilio importą, importo mokesčių sumokėjimą, su automobilio verte ir sandoriu susijusius dokumentus (2015-01-28 raštas Nr. (8.1/2)-1B-2045; 2015-03-02 raštas Nr. (8.1/2)-1B-4016). Byloje duomenų apie Pareiškėjo pateiktus paaiškinimus nėra.

Centrinis mokesčių administratorius, vadovaudamasis 1992-10-12 Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, (toliau – Bendrijos muitinės kodeksas) 37–40 straipsniais, nurodo, jog į Europos Bendrijos muitų teritoriją įvežtos prekės nuo jų įvežimo momento yra muitinės prižiūrimos, ir šias prekes muitinei turi pateikti asmuo, kuris jas įveža į minėtą teritoriją arba, atitinkamai atvejais, asmuo, kuris prisiima atsakomybę už jau įvežtų prekių gabenimą. Jeigu dėl nenumatytų aplinkybių arba *force majeure* 38 straipsnio 1

dalyje nustatytos prievolės neįmanoma įvykdyti, asmuo, privalantis įvykdyti tą prievolę, arba, vietoj jo, bet kuris kitas asmuo turi nedelsdamas informuoti muitinę apie susidariusią padėtį. Pagal Bendrijos muitinės kodekso 79 straipsnį išleidimas į laisvą apyvartą suteikia ne Bendrijos prekėms Bendrijos prekių muitinį statusą, t. y. transporto priemonės, kurioms įforminta išleidimo į laisvą apyvartą procedūra, laikomos turinčiomis Bendrijos prekių statusą. Tai reiškia, kad prekėms pritaikytos prekybos politikos priemonės, atlikti kiti numatytieji prekių importo formalumai ir, kad prekės apmokestintos visais teisiškai privalomais sumokėti mokesčiais.

Skundžiamame sprendime nurodoma, jog, vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies pirmą įtrauką, skolininkais muitinei laikomi asmenys neteisėtai įvežę prekes, o trečia įtrauka – bet kurie asmenys, įsigiję arba laikę neteisėtai įvežtas prekes ir jų įsigijimo arba gavimo žinoję arba, yra pagrindo manyti, turėję žinoti, kad prekės buvo įvežtos neteisėtai. Pažymima, kad vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 218 straipsnio 3 dalimi, maito suma turi būti įtraukta į apskaitą ne vėliau kaip per dvi dienas nuo tos dienos, kai muitinė gali apskaičiuoti atitinkamą maito sumą ir nustatyti skolininką.

Muitinės departamentas, vadovaudamasis 1993-07-02 Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (toliau – Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatos) 232 straipsnio 1 dalimi, daro išvadą, jog transporto priemonės, kurios įvežamos į Bendrijos muitų teritoriją iš Šveicarijos Konfederacijos ir įvežimo metu atitinka Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 232 straipsnio 1 dalies b punktą, 233 straipsnį bei 558 straipsnį (transporto priemonės turi būti registruotos ir naudojamos už Bendrijos ribų įsisteigusio asmens arba priklausyti asmeniui, įsisteigusiam už Bendrijos muitų teritorijos ribų), laikomos teisėtai įvežtomis. Nurodoma, jog nagrinėjamu atveju ginčo prekė buvo registruota (naudojama) Šveicarijos Konfederacijoje. Ši automobilį įvežus ir pardavus Bendrijos muitų teritorijoje bei vėliau užregistravus Lietuvos Respublikos juridinio asmens vardu, ginčo prekė neatitiko reikalavimų, nustatytų Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 230–232 straipsniuose, ir ji, vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 38–41 straipsnių nuostatomis, privalėjo būti pateikta ir deklaruota muitinėje. Muitinės departamento teigimu, nustačius, kad minėti veiksmai nagrinėjamu atveju nebuvo atlikti, Kauno teritorinė muitinė pagrįstai prekę pripažino neteisėtai importuota (Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 234 straipsnio 2 dalis).

Muitinės departamentas nurodo, jog sprendžiant klausimą dėl Pareiškėjo pripažinimo skolininku, sutiktina su Pareiškėjo skundo centriniam mokesčių administratoriui motyvu, jog ginčo medžiagoje nėra pakankamai duomenų, pagrindžiančių, kad jis faktiškai būtų neteisėtai įvežęs ginčo prekę į Bendrijos muitų teritoriją. Tačiau pažymima, kad skolininku muitinei gali būti laikomas asmuo ne tik neteisėtai įvežęs prekę, bet ir ja disponavęs (Bendrijos muitinės kodekso 203 straipsnio 3 dalies trečia įtrauka). Tokios pozicijos minėtu klausimu laikosi ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT, pavyzdžiui, 2011-11-18 nutartis administracinėje byloje Nr. A-143-2619/2011). Nurodoma, jog kaip matyti iš bylos medžiagos, Pareiškėjas automobiliu „SKODA OCTAVIA SCOUT 4x4“ (kėbulo Nr. duomenys neskelbtini) disponavo. Šios aplinkybės skunde neginčijo ir Pareiškėjas. Muitinės departamento teigimu, nustatant, ar Pareiškėjas žinojo arba yra pagrindas manyti, kad turėjo žinoti apie ginčo prekės neteisėtą įvežimą, paminėtina, kad Bendrijos muitinės kodeksas bei Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatos yra viešai paskelbti ir laisvai prieinami teisės aktai. Atsižvelgiant į tai, daroma išvada, kad Pareiškėjas turėjo žinoti apie visus būtinus atlikti muitinės formalumus trečiojoje šalyje įregistruotai ar eksploatuotai transporto priemonei. Remiantis VĮ „Regitra“ pateiktais duomenimis, prieš ginčo automobilį įregistruojant Registre, juo disponavo Pareiškėjas. Pareiškėjui automobilį pardavus UAB „F“, jis buvo įregistruotas Registre. Iš VĮ „Regitra“ pateiktų duomenų nustatyta, kad UAB „F“ kartu su prašymu įregistruoti transporto priemonę į Registrą pateikė transporto priemonės registravimo dokumentą, išduotą Šveicarijos Konfederacijoje. Daroma išvada, kad Pareiškėjas, įsigydamas ginčo automobilį (kartu su jo registravimo dokumentu, išduotu Šveicarijos Konfederacijoje) ir vėliau jį

parduodamas UAB „F“, žinojo arba yra pakankamo pagrindo manyti, jog turėjo žinoti apie tai, kad ginčo automobilis buvo naudotas (registruotas) trečiojoje šalyje. Atitinkamai daroma išvada, kad Pareiškėjas žinojo arba turėjo žinoti, kad ginčo prekę privaloma deklaruoti muitinei, o to neatlikus ji laikytina neteisėtai importuota.

Muitinės departamentas, pasisakydamas dėl Pareiškėjo skunde centriniam mokesčių administratoriui nurodyto motyvo, kad Kauno teritorinė muitinė nevertino ikiteisminio tyrimo, susijusio su ginčo preke, duomenų, visų pirma, pastebi, kad, remiantis Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos (toliau – FNTT) pateiktais duomenimis (2015-06-23 raštas Nr. 25/11-1-45-11764), Pareiškėjas dėl ginčo automobilio nebuvo apklausiamas. Antra, pagal teismų praktiką, mokesčių mokėtojui, siekiant paneigti apskaičiuotas sumas bei nugincyti mokesčių administratoriaus sprendimą, nepakanka apsiriboti įrodymais nepagrįstų paaiškinimų, kontrargumentų teikimu, jis turėtų pateikti tokius įrodymus, kurie suponuotų priešingą išvadą, nei daro mokesčių administratorius (LVAT 2012-11-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A-442-1984/2012, 2011-12-22 nutartis administracinėje byloje Nr. A-575-912/2011). Muitinės departamentas, vadovaudamasis 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 153 straipsnio 2 dalimi, nurodo, jog Pareiškėjas privalėjo teikti įrodymus, kuriais grindžia savo nesutikimą su mokesčių administratoriaus sprendimu, todėl Pareiškėjo teiginys, jog Kauno teritorinė muitinė nevertino ikiteisminio tyrimo duomenų, ypač atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjo galimybė rinkti jo poziciją pagrindžiančius įrodymus nėra suvaržyta, nepagrindžia Pareiškėjo reikalavimo. Todėl toks Pareiškėjo skundo motyvas laikytas gynybine pozicija, siekiant išvengti mokesčių prievolių įvykdymo.

Pareiškėjas su Muitinės departamento sprendimu nesutinka.

Skunde nurodoma, jog aplinkybės, susijusios su automobilio „SKODA OCTAVIA SCOUT 4x4“ (kėbulo Nr. duomenys neskelbtini) įsigijimu, įvežimu į Lietuvą, jo pardavimu, yra tiriamos FNTT Kauno apygardos valdyboje atliekamame ikiteisminiame tyrime Nr. 06-1-01034/2014. Pareiškėjas muitinės pareigūnams ne kartą buvo nurodęs, kad jis minėto automobilio į Lietuvą neįvežė ir, pasak jo, šią aplinkybę gali patvirtinti dar 2014 metais pradėto minėto ikiteisminio tyrimo Nr. 06-1-01034/2014 metu surinkta medžiaga. Teigiama, kad per 2 metus atliekamą ikiteisminį tyrimą FNTT Kauno apygardos valdybos pareigūnai surinko daug duomenų apie ginčo automobilio įsigijimą, įvežimą į Lietuvą, jo pardavimą, tačiau mokesčių administratorius, priimdamas sprendimą įregistruoti Pareiškėjui mokesčinę prievolę, šių aplinkybių net netyrė. Todėl Pareiškėjas daro išvadą, kad tiek sprendimą priėmusi Kauno teritorinė muitinė, tiek skundžiamą sprendimą priėmęs Muitinės departamentas neišsiginėjo į klausimo esmę, nagrinėjamu atveju neišnaudodami visų įrodinėjimo galimybių, nevertindami ikiteisminio tyrimo metu jau surinktų įrodymų.

Pareiškėjas dėl Muitinės departamento teiginio, kad būtent Pareiškėjas privalo pateikti įrodymus, kuriais grindžia savo nesutikimą su mokesčių administratoriaus sprendimu, o ne nurodyti muitinei remtis ikiteisminio tyrimo duomenimis, pažymi, jog mokesčių administratorius neleistinai ir neteisėtai perkelia Pareiškėjui nekaltumo įrodinėjimo pareigą dėl veikų, dėl kurių yra atliekamas ikiteisminis tyrimas. Taip pat nurodoma, jog Pareiškėjui, kuris yra apklaustas tik kaip liudytojas ikiteisminio tyrimo metu, Baudžiamojo proceso kodekso nuostatos nesuteikia teisės susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga. Todėl Pareiškėjas neturi (ir neturėjo) jokių net teorinių galimybių pateikti ikiteisminio tyrimo medžiagą muitinės pareigūnams. Pareiškėjas, atsižvelgdamas į LVAT praktiką, įpareigojančią mokesčių administratorių, pastarajam apskaičiuojant mokesčius, remtis objektyvia informacija, kuri nustatoma renkant ir nešališkai vertinant visus įrodymus (LVAT praktikos, taikant mokesčių administravimą reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimas, kuriam pritarta LVAT 2011-09-21 pasitarime), daro išvadą, jog, neišreikalavus ikiteisminio tyrimo Nr. 06-1-01034/2014 medžiagos ir atmetus Pareiškėjo prašymą sprendimą jo atžvilgiu priimti atsižvelgiant *inter alia* į ikiteisminio tyrimo metu nustatytas aplinkybes, skundžiamas sprendimas laikytinas priimtu, neišnagrinėjus esminių aplinkybių, nustatytų ikiteisminio tyrimo Nr. 06-1-01034/2014 metu.

Be to, Pareiškėjas atkreipia dėmesį į tai, kad skundžiamas sprendimas didesne dalimi yra tiesiog pažodžiui, paraidžiui perrašytas nuo ankstesnio Muitinės departamento 2016-07-15 sprendimo Nr. 1A-255. Daroma išvada, jog Muitinės departamentas, priimdamas skundžiamą sprendimą, turėjo akivaizdžiai išankstinę nuostatą dėl Pareiškėjo skundo, jo argumentų net nenagrinėjo, neanalizavo ir netyrė surinktų įrodymų, neatskleidė visų faktinių aplinkybių. Pareiškėjo teigimu, kadangi skundžiamas sprendimas, kaip minėta, iš esmės yra nukopijuotas nuo ankstesnio 2016-07-15 sprendimo Nr. 1A-255, Muitinės departamentas, išnagrinėjęs Pareiškėjo skundą, buvo šališkas, neobjektyvus ir turėjo išankstinę nuomonę, nes skundą nagrinėjo paviršutiniškai, išsamiai netyręs ir neanalizavęs Pareiškėjo skundo argumentų.

Pareiškėjo nuomone, skundžiamas sprendimas yra ne tik nepagrįstas, neteisėtas, bet ir ydingas, nes, palikus jį galioti, kol dar nėra baigtas ikiteisminis tyrimas dėl tų pačių aplinkybių, gali susidaryti dviprasmiška ir teisiškai neleistina situacija, kai ikiteisminio tyrimo metu gali būti nustatyta ne Pareiškėjo, o kitų asmenų kaltė, tuo tarpu Pareiškėjo kaltė tuo metu jau būtų iš esmės nustatyta skundžiamu sprendimu.

Pareiškėjas, atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, prašo Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės panaikinti Muitinės departamento 2016-07-25 sprendimą Nr. 1A-289.

Komisija konstatuoja, jog Pareiškėjo skundas atmestinas, Muitinės departamento 2016-07-25 sprendimas Nr. 1A-289 tvirtintinas.

Mokestinis ginčas šioje byloje kilo dėl mokestinės prievolės muitinei įregistravimo Pareiškėjo atžvilgiu teisėtumo ir pagrįstumo. Byloje nustatyta, jog ginčo automobilis „SKODA OCTAVIA SCOUT 4x4“ (kėbulo Nr. duomenys neskelbtini), kuriuo Pareiškėjas disponavo, o vėliau pardavė UAB „F“, kurios vardu minėta transporto priemonė buvo registruota Lietuvoje, iki registracijos Lietuvos Respublikoje buvo registruotas Šveicarijos Konfederacijoje. Kauno teritorinė muitinė, nustačiusi, kad neturi duomenų apie iš Šveicarijos Konfederacijos į Lietuvos Respubliką įvežto ir Registre registruoto automobilio, „SKODA OCTAVIA SCOUT 4x4“ (kėbulo Nr. duomenys neskelbtini) deklaravimą muitinei, kreipėsi į Pareiškėją ir UAB „F“ su prašymu pateikti duomenis apie automobilio importą, importo mokesčių sumokėjimą, su automobilio verte ir sandoriu susijusius dokumentus. Kadangi šie duomenys nebuvo pateikti, Kauno teritorinė muitinė Pareiškėją pripažino solidariu skolininku muitinei ir jam buvo įregistruota mokestinė prievolė (Kauno teritorinės muitinės 2016-04-27 sprendimas Nr. 6KM18025). Muitinės departamentas 2016-07-25 sprendimu Nr. 1A-289 patvirtino šį Kauno teritorinės muitinės sprendimą.

Pareiškėjas su Muitinės departamento sprendimu nesutinka, nurodydamas, jog jis muitinės pareigūnams ne kartą buvo nurodęs, kad minėto automobilio į Lietuvą neįvežė ir, pasak jo, šią aplinkybę gali patvirtinti dar 2014 metais pradėto minėto ikiteisminio tyrimo Nr. 06-1-01034/2014 metu surinkta medžiaga. Pareiškėjas daro išvadą, jog, neišreikalavus ikiteisminio tyrimo Nr. 06-1-01034/2014 medžiagos ir atmetus Pareiškėjo prašymą sprendimą jo atžvilgiu priimti atsižvelgiant į ikiteisminio tyrimo metu nustatytas aplinkybes, skundžiamas sprendimas laikytinas priimtu, neišnagrinėjus esminių aplinkybių, nustatytų ikiteisminio tyrimo Nr. 06-1-01034/2014 metu.

Komisija, atsižvelgusi į tai, jog nagrinėjamoje byloje Pareiškėjas yra pareiškęs konkrečius ir aiškius reikalavimus, mokestinį ginčą nagrinėja šių reikalavimų ribose.

Visų pirma 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, kuris tiesiogiai taikomas Lietuvoje, 202 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad importo skola muitinei atsiranda neteisėtai įvežant į Bendrijos muitų teritoriją importo muitais apmokestinamas prekes arba neteisėtai įvežant į kitą tos teritorijos dalį prekes, esančias laisvojoje zonoje arba laisvajame sandėlyje. Šio straipsnio prasme neteisėtu įvežimu laikomas bet koks prekių įvežimas pažeidžiant 38–41 straipsnius ir 177 straipsnio antrąją įtrauką. Taigi prekės, kurios kirtusios Bendrijos išorės sieną sausuma yra minėtoje teritorijoje jau už pirmosios muitinės įstaigos, tačiau kurios nebuvo pristatytos į šią įstaigą, o už pranešimą

mitinei apie šių prekių įvežimą atsakingi asmenys apie tai nepranešė, yra neteisėtai (į šią teritoriją) įvežtos prekės Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio prasme.

Vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 232 straipsnio 1 dalies b punktu, transporto priemonės, išvardytos 556–561 straipsniuose, vadovaujantis 579 straipsniu, laikomos deklaruotomis laikinajam įvežimui 233 straipsnyje nurodytu veiksmu, nors jos ir nebūtų deklaruotos mitinei raštu arba žodžiu. Remiantis Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 558 straipsniu, įvežant transporto priemones į Bendrijos muitų teritoriją, joms taikomas atleidimas nuo importo muitų, jeigu šios transporto priemonės registruotos už Bendrijos muitų teritorijos ribų asmens, kuris yra įsisteigęs už tos teritorijos ribų, vardu.

Remdamasi aptartomis nuostatomis, Komisija sprendžia, kad transporto priemonės, kurios įvežamos į Bendrijos muitų teritoriją iš trečiosios šalies ir įvežimo metu atitinka Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 232 straipsnio 1 dalies b punktą, 233 straipsnį ir 558 straipsnį, laikomos teisėtai įvežtomis, tačiau jas pardavus ir įregistravus Bendrijos teritorijoje (nagrinėjamu atveju – Lietuvos Respublikoje), jos privalo būti pateiktos ir deklaruotos mitinėje. Nustačius, kad šie veiksmai nebuvo atlikti, kaip, iš faktinių bylos aplinkybių matyti, ir buvo nustatyta šiame ginče, prekė pripažįstama neteisėtai importuota (Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų 234 str. 2 d.).

Pasisakant, ar pagrįstai mokesčių administratorius Pareiškėją pripažino skolininku mitinei, nagrinėjamoje byloje pirmiausiai yra aktualus Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies 3 įtraukos taikymo ir aiškinimo klausimas. Pasisakydama šiuo aspektu, Komisija pažymi, kad pagal minėtą teisės normą skolininkais mitinei tampa asmenys, įsigiję arba laikę atitinkamas prekes ir jų įsigijimo arba gavimo metu žinoję arba, yra pagrindo manyti, turėję žinoti, kad prekės buvo įvežtos neteisėtai.

LVAT, kuris, vadovaudamasis 1999-01-14 Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 (2016-06-02 įstatymo Nr. XII-2399 redakcija) 15 straipsniu, formuoja vienodą administracinių teismų praktiką aiškinant ir taikant įstatymus bei kitus teisės aktus, 2011-11-18 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-143-2619/2011, paskelbtoje „Administracinė jurisprudencija“ Nr. 22, 2011, aiškindamas Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies 3 įtraukoje įtvirtintą normą, nurodė, jog iš šios normos loginės konstrukcijos matyti, kad joje nustatytos dvi kumuliatyvios (t. y. turinčios egzistuoti kartu) sąlygos asmenį pripažinti skolininku: pirma, šie asmenys turi būti įsigiję arba laikę neteisėtai į Bendrijos muitų teritoriją įvežtas prekes ir, antra, šių prekių įsigijimo arba gavimo metu jie žinojo arba yra protingas pagrindas manyti, kad turėjo žinoti, jog jos (prekės) buvo įvežtos neteisėtai. Netenkinant bent vienos iš šių sąlygų, asmuo negali būti pripažįstamas privalančiu mokėti importo skolą mitinei (importo muitus) minėtos nuostatos pagrindu. Išplėstinė teisėjų kolegija minėtoje nutartyje taip pat nurodė, jog, vertinant, ar yra tenkinama antroji sąlyga, pirmiausia pastebėtina, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, jog pripažinimui „skolininku“ Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies 3 įtraukos prasme taikomos sąlygos, pagrįstos subjektyviu vertinimu, t. y. fiziniai arba juridiniai asmenys turėjo sąmoningai įsigyti arba laikyti neteisėtai įvežtas prekes. Šie faktoriai tam tikrais atvejais neleidžia asmens laikyti skolininku (2004-09-23 sprendimo byloje *Spedition Ulustrans*, C-414/02, 27 ir 28 p.; 2005-03-03 sprendimo byloje *Merabi Papismedov* ir kt., C-195/03, 40 p.). LVAT pastebėjo, kad iš ginčo teisiniams santykiams taikytinų teisės normų matyti, jog, sprendžiant neteisėtai į Bendrijos muitų teritoriją įvežtas prekes įsigijusio ir (arba) laikiusio asmens pripažinimo mitinės skolininku klausimą, Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies 3 įtrauka nereikalauja įrodyti, kad asmuo tikrai žinojo, jog įsigyja (gauna) neteisėtai į pastarąją teritoriją įvežtas prekes. Aptariamai sąlygai mitinės skolai atsirasti pakanka nustatyti, kad yra protingas pagrindas manyti, jog asmuo turėjo žinoti, kad įsigijo (gavo) ir (arba) laikė prekes, kurios buvo įvežtos neteisėtai. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas dėl Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos frazės „yra pagrindo manyti, turėję žinoti“ 2011-11-17 sprendime byloje *Oliver Jestel* prieš *Hauptzollamt Aachen*, C-454/10, yra pažymėjęs, kad minėta frazė nurodo į rūpestingą ir apdairų subjektą (22 p.).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, jog tam, kad Pareiškėjas būtų laikomas skolininku muitinei, privalu nustatyti dvi kartu egzistuojančias sąlygas: pirma, Pareiškėjas įsigijo neteisėtai į Bendrijos muitų teritoriją įvežtą automobilį ir, antra, šio automobilio įsigijimo metu žinojo arba yra protingas pagrindas manyti, kad turėjo žinoti, jog šis automobilis buvo įvežtas neteisėtai.

Nekartojant Komisijos sprendimo aprašomojoje dalyje minėtų aplinkybių, kaip matyti iš bylos medžiagos, Pareiškėjas automobiliu „SKODA OCTAVIA SCOUT 4x4“ (kėbulo Nr. duomenys neskelbtini) disponavo. Šios aplinkybės skunde neginčija ir Pareiškėjas. Taigi Komisija daro išvadą, kad pirmoji būtina sąlyga pripažinti Pareiškėją skolininku muitinei yra įrodyta.

Sprendžiant klausimą, ar Pareiškėjas turėjo žinoti apie automobilio „SKODA OCTAVIA SCOUT 4x4“ (kėbulo Nr. duomenys neskelbtini) įvežimo iš Šveicarijos Konfederacijos į Europos Sąjungos muitų teritoriją neteisėtumą, privalu nustatyti, kad yra protingas pagrindas manyti, jog jis turėjo žinoti, kad įsigijo transporto priemonę, kuri buvo įvežta neteisėtai. Ši bylai reikšminga subjektyvaus pobūdžio aplinkybė nustatytina, vertinant byloje esančius objektyvius įrodymus, nustatytų objektyvių aplinkybių visumą.

Nustatydama, ar Pareiškėjas žinojo arba yra pagrindas manyti, kad turėjo žinoti apie ginčo prekės neteisėtą įvežimą, Komisija pažymi, kad Muitinės kodeksas bei Muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatos yra viešai paskelbtos ir laisvai prieinamos. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Pareiškėjas turėjo žinoti, apie visus būtinus atlikti muitinės formalumus trečiojoje šalyje įregistruotai ar eksploatuotai transporto priemonei. Remiantis 2013-03-09 solidaraus skolininko UAB „F“ direktoriaus M. Š. paaiškinimu, ginčo automobilis įsigytas Kauno automobilių turguje iš Pareiškėjo. Šią aplinkybę patvirtina ir UAB „F“ kartu su prašymu užregistruoti ginčo automobilį Registre VĮ „Regitra“ pateikta pirkimo–pardavimo sutartis. Be to, remiantis VĮ „Regitra“ pateiktais dokumentais, nustatyta, jog UAB „F“ kartu su minėtu prašymu pateikė transporto priemonės registravimo dokumentą, išduotą Šveicarijos Konfederacijoje. Komisija pažymi, kad LVAT 2016-09-01 nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-1948-662/2016 išaiškino, jog, „nors pareiškėja ginčo transporto priemonės įvežimo į Bendrijos muitų teritoriją veiksnių neatliko, tačiau atsižvelgiant į tai, jog automobilio techniniame pase buvo nurodyta, kad automobilis yra registruotas Šveicarijos Konfederacijoje, pareiškėja turėjo suprasti, jog įsigyja iš Šveicarijos Konfederacijos į Bendrijos muitų teritoriją įvežtą automobilį ir privalėjo pasidomėti, ar automobilis Bendrijos muitų teritorijoje yra išleistas į laisvą apyvartą, ar už jį sumokėti importo mokesčiai, arba šiuos veiksmus privalėjo atlikti pati“. Taigi, darytina išvada, kad Pareiškėjas, įsigydamas ginčo automobilį (kartu su jo registravimo dokumentu, išduotu Šveicarijos Konfederacijoje), ir vėliau jį parduodamas UAB „F“, žinojo arba yra pakankamo pagrindo manyti, jog turėjo žinoti apie tai, kad ginčo automobilis buvo naudotas (registruotas) trečiojoje šalyje. Atitinkamai, darytina išvada, kad Pareiškėjas žinojo arba turėjo žinoti, kad ginčo prekę privaloma deklaruoti muitinei, o to neatlikus ji laikytina neteisėtai importuota.

Komisija, įvertinusi nagrinėjamoje byloje nustatytų aplinkybių ir surinktų įrodymų visetą, daro išvadą, jog mokesčių administratorius pagrįstai konstatavo, jog šiuo atveju yra pagrindo manyti, kad Pareiškėjas turėjo žinoti, jog ginčo transporto priemonė į Europos Sąjungos muitų teritoriją įvežta neteisėtai. Todėl, nustatčius abi aukščiau nurodytas kumuliatyvias sąlygas, Pareiškėjas pagrįstai pripažintas skolininku muitinei pagal Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies 3 įtrauką.

Remiantis tuo, kas išdėstyta, Pareiškėjo argumentai, jog minėto automobilio į Lietuvą jis neįvežė, kad šią aplinkybę gali patvirtinti dar 2014 metais pradėto minėto ikiteisminio tyrimo Nr. 06-1-01034/2014 metu surinkta medžiaga, o neišreikalavus ikiteisminio tyrimo Nr. 06-1-01034/2014 medžiagos ir atmetus Pareiškėjo prašymą sprendimą jo atžvilgiu priimti atsižvelgiant į ikiteisminio tyrimo metu nustatytas aplinkybes, skundžiamas mokesčių administratoriaus sprendimas laikytinas priimtu, neišnagrinėjus esminių aplinkybių, nustatytų ikiteisminio tyrimo Nr. 06-1-01034/2014 metu, laikytini gynybine pozicija, visų pirma, dėl to,

kad iš byloje pateikto FNTT 2015-06-23 rašto Nr. 25/11-1-45-11764 matyti, kad Pareiškėjas dėl ginčo automobilio nebuvo apklausiamas.

Antra, kaip minėta, privalo būti dvi kumuliatyvios (t. y. turinčios egzistuoti kartu) sąlygos asmenį pripažinti skolininku: pirma, šie asmenys turi būti įsigiję arba laikę neteisėtai į Bendrijos muitų teritoriją įvežtas prekes ir, antra, šių prekių įsigijimo arba gavimo metu jie žinojo arba yra protingas pagrindas manyti, kad turėjo žinoti, jog jos (prekės) buvo įvežtos neteisėtai. Netenkinant bent vienos iš šių sąlygų, asmuo negali būti pripažįstamas privalančiu mokėti importo skolą muitinei (importo muitus) minėtos nuostatos pagrindu. Kadangi iš bylos medžiagos nustatytos abi minėtos kumuliatyvios sąlygos, Pareiškėjas pagrįstai pripažintas skolininku muitinei pagal Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies 3 įtrauką. Todėl, jeigu, kaip nurodo Pareiškėjas, ikiteisminio tyrimo Nr. 06-1-01034/2014 metu surinkta medžiaga ir patvirtintų, kad Pareiškėjas minėto automobilio į Lietuvą neįvežė, tai jokių būdu nepanaikintų jo, kaip solidaraus skolininko muitinei, prievolės sumokėti mokesčių administratoriaus jam nurodytą skolą muitinei.

Komisija, apibendrindama tai, kas išdėstyta, daro išvadą, jog Muitinės departamentas ginčijamame sprendime pagrįstai nurodė, jog nagrinėjamu atveju Pareiškėjas laikomas solidariu skolininku muitinei, ir jam įregistruo mokesstinę prievolę. Tuo tarpu Pareiškėjo teiginiai, jog jis negali būti laikomas solidariu muitinės skolininku, laikomi teisiškai neargumentuotais, todėl atmetami kaip nepagrįsti.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, atsižvelgdama į išdėstytus motyvus, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016 m. liepos 25 d. sprendimą Nr. 1A-289, kuriuo patvirtinta Pareiškėjo solidari 476 Eur muito, 1 099 Eur PVM, 256 Eur PVM delspinigių ir 158 Eur baudos mokesstinė prievolė.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokesčinį ginčą (arba mokesstinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršelienė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliienė